

GORIŠKI LIST

Izhaja vsak četrtek ob 3. uri popoldne. Ako pađe na ta dan praznik, izide dan poprej. Cena listu je: za celo leto 4 K, za pol leta 2 K. Za manj premožne: za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena K 5, za druge dežele izven Avstrije K 6. — Uredništvo se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je pošiljati rokopise. — — — — —

Geslo:

Vse za vero, dom, cesarja.

Upravništvo se nahaja v Semeniški ulici št. 16 II. nadstr., kamor je pošiljati naročnino in oglase. Posamezne številke stanejo 8 vin. Oglasi se računijo po petih vrstah, če se tiskajo 1 krat 14 v, če se tiskajo 2 krat 12 v, če se tiskajo 3 krat po 10 v. Večkrat po pogodbi. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo. — — — — —

I. letnik.

V Gorici, 18 marca 1914.

7. številka.

Skrb za brezposelne.

Novjša generacija se v gospodarskem oziru precej močno peča tudi z različnimi družabnokoristnimi ustanovami kot n. pr. s socialnim zavarovanjem, preskrbo onemoglih delavcev, s podpornimi zalogi itd. V novejšem času se je tem točkam pridružila še skrb za brezposelne, kar je prav velikega sovijalnega pomena. Brezposelno delavstvo ni tako malovažen član v človeški družbi kot se misli in zato je čisto prav, da se to vprašanje ne pozabi in ne zaspi, ker bi zamude v tem oziru gotovo imele vedno večje in težje nasledke.

Po drugih državah je ta stvar po večini že urejena. Na Angleškem skrbijo za to zadevo posamezne grofije, kar je skoro toliko kot pri nas dežele. Tam imajo urejeno tako, da delavce, ki v eni grofiji ne dobijo dela, pošljejo nekako uradno v tisto grofijo, kjer takrat delavcev primanjkuje. Delavne sile se tako izravnavajo in ljudstvo je vsaj za vsakdanji kruh dobro preskrbljeno. Na Francoskem ima to stvar v rokah država, ki regulira in urejuje delavske množice po potrebi dela iz enega okraja v drugega, razun tega daje tudi državno podporo.

Pri nas v Avstriji je to vprašanje bolj v povojih in te dni je prišlo šele v gospodarskem odseku naše zbornice na dnevni red, tako da kot zakon še dolgo ne bode stopilo v veljavo. V tozadnji seji so se slišali različni glasovi. Socialni demokratje so za to, da bi država prispevala močne svote, ki bi prišle pa le njih delavstvu v korist. Le organizirani delavci naj bi se vpoštevali, ali vsaj v prvi vrsti. Da ta stvar tako ne bo šla, je jasno. Kam naj pa gredo vsi drugi delavski krogi, ki so tudi potrebni, a niso slučajno socialni demokratje. Ti naj bi dobili manj ali morda celo nič.

Treba je poudariti, da ima ta akcija le strogo podporni namen in nič drugega.

ga. Podpirani naj bi bili taki delavci, ki niso vsled svoje krivde prišli ob zaslužek, podpore naj bi se delile le edino res potrebnim brez ozira na to ali so organizirani ali ne. Da bi morda socialni demokratje in njih voditelji te svote namenjene za najhujše potrebe, porabili tudi za kake štrajke in podobne komedije, to se da skoro sklepati že iz sedanjega nastopanja »rudečih vojščakov«. To bi bilo seveda zelo krivično. Kdor štrajka brez potrebe in noče delati, ta pač ne zasluži še državne podpore.

Potem moramo pomisliti tudi na naše delavske razmere po deželi. Tu imamo celo vrsto delavskih moči, ki spadajo h kmetijstvu, ne pa k socialnim demokratom. Na deželi je celo vrsto malih samostojnih črtnikov, ki se malo brigajo za organizirane komedije, ki se upirajo včasih po mestih. Ti kmečki delavci, ti priprosti obrtniki tudi pridejo večkrat v težke okoliščine, da nimajo dela ne jela in tudi temu bi v takih brezposelnih časih prišla prav kaka krona.

Vladni zastopnik se je v omenjeni odseki seji izrazil v tej zadevi tako, da naj bi občine sprejele skrb za brezposelne delavce, kar pa se nam ne zdi nič kaj primerno. Naše občine so že tako vsestransko obremenjene, da na to novo breme niti od daleč ni misliti. Edino država je zmožna sprejeti tako breme na svoja pleča in edino država lahko to stvar tudi primerno uredi.

Ako pogledamo delavske podatke raznih krajev naše države, tedaj vidimo, da manjka dandanes v nekaterih krajih do 90% kmečkih delavcev, drugod jih je pa odveč. Država bi lahko te stvari primerno uredila in sestavila tako nekako skupno listo delavskih sil. Kjer je delavcev odveč, tam se jih nekaj odvzame in pošlje tja, kjer je delo. Komur je marj za zaslužek, bo rad šel, kdor pa noče za delom, ta ni ureden podpore. Na ta način bi se delavsko vprašanje pomaknilo za korak naprej

in država bi imela pri tem razmeroma le majne potroške.

Vsa zadeva je seda še v odseku. Kdaj bo zagledala beli dan kot postava, seveda ni mogoče reči niti približno. Želeti bi pa bilo, da bi se vse tako uredilo, da bi imeli pridni in pošteni delavci za slučaj pomanjkanja dela nekoliko preskrbe in podpore, naj si bode potem že v denarni ali v drugi obliki.

Politični pregled.

Državni zbor odgođen.

Državni zbor je imel minoli četrtek sejo, toda do rednega zborovanja ni moglo priti, ker so Čehi obstruirali. Zato se je seja zaključila, da bi se Čehi in Nemci sporazumeli. Med voditelji Čehov in čeških Nemcev so se vršila potem naslednje dni pogajanja, ki so se pa razbila. Čehi so namreč zahtevali, naj se uvede na Češkem zopet ustavno razmerje in naj se Nemci zavežejo s častno besedo, da bode deželni odbor uradoval popolnoma nepristransko. Nemci so pa stavili za Čehes nesprejemljive pogoje in tako so se pogajanja razbila. Vsled tega je bilo pričakovati v poslanski zbornici nadaljevanje češke obstrukcije. Vlada pa je v izogib tratenja časa zasedanje državnega zbora odgodila. — V parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bo parlament počival do pozne jeseni. Med tem bo vlada svoje potrebščine spravila pod streho s pomočjo § 14.

Afera dr. Šviha.

Bivši državni poslanec in predsednik narodnosocilne zveze čeških poslancev je odložil svoj mandat. Povod k temu koraku so mu dali očitki čeških poslancev, da je bil tajni zaupnik policije, kateri je donášal vesti o dogodkih v njegovi poslanski skupini. Zato je dr. Šviha, ki je po poklicu sodnik, dobival od policije 800 K mesečno. Cela afera je našla v parlamentu značaju primeren odmev. Zahtevalo se je pojasnilo,

a notranji minister Heinold je sporočil predsedniku poslanske zbornice, da mu ni mogoče v tej zadevi dati nikakih pojasnil. S tem se hoče, da bi bila ta nečedna afera končana. — Z Dunaja se poroča, da je dr. Šviha opazoval delovanje večih čeških neodvisnih politikov. — Vladi je baje podal že toliko gradiya, da bi se bil insceniral zopet veleizdajniški proces, da se ne bi razkrilo sedaj Švihovo delovanje. — Dr. Šviha je zapustil Češko ter se je podal v Dalmacijo. S Trsta je poslal na predsedstvo poslanske zbornice pismo v katerem sporoča, da odloži svoj mandat. Obenem pa pravi, da je nedolžen. Dr. Švihovo delovanje je prišlo na dan potom dveh policijskih subalternih uradnikov, ki se baje sedaj nahajata v preiskavi zaradi izdaje uradnih tajnosti.

Laška pravna fakulteta.

Vlada je v zadnjem času postala glede Trsta kot sedež italijanske pravne fakultete nekoliko bolj odjenljiva in listi sklepajo, da se v jeseni, ko se zopet snide državni zbor ustreže italijanskim zahtevam in sicer tako z nekakim provizorijem.

Tržaški »Piccolo« zahteva, naj se ustanovitevi it. pravne fakultete v Trstu odoči s pomočjo § 14. Ta želja res ni skromna, a ker smo vajeni na razna presenečenja na avstrijskem političnem obzorju, se zna tudi to zgoditi, seveda za to, da dobijo laški junaki na »Revol-telli« primerno ojačenje.

Nova nemška stranka.

V področju »nemške nacionalne zveze« se je ustanovila manjša stranka, ki ima sedaj 19 članov. Imenuje se »nemška narodna družba«. V tem društvu so po večini poslanci iz alpskih dežel in tudi ta nova politična organizacija hoče v prvi vrsti skrbeti za koristi nemškega naroda po alpskih deželah. —

Bosenske melioracije.

Bosenski deželni zbor je sprejel zakonsko predlogo glede melioracij, ki

Otok Mokrácija.

Socialen razgovor.

(Dalje.)

Šivankič: Kaj pa je potem z otroci?

Dretič: Vzgoja otrok je popolnoma podržavljena. Novorojenec ostane eno leto z materjo v državnem zavodu. Potem se mater zopet pošlje na delo; otrok pa pride v državno vzgajališče. Vsak otrok dobi tam svojo številko in ta številka je ob enem tudi njegovo ime.

Šivankič: Ubogi revčki! — Potemtakem ne poznajo ne očeta ne mater.

Dretič: Tega tudi ni treba na Mokráciji. Vsakdo je tukaj edino-le državljan, drugega nič.

Šivankič: Toda če nimate zakona, mora vladati tukaj strahovita razuzdanost.

Dretič: Razuzdanost? — Te ne poznamo pri nas! — Pri nas je vse dovoljeno, je tudi prav in pošteno. —

Šivankič: Jojmeni, jojmeni, kakšne razmere! — Kako more sploh pošten človek tukaj živeti!

Dretič: To, ljubi moj, bi bila morala midva že poprej premisliti, potem bi bila lepo ostala doma in bi sploh nikdar ne bila postala socialdemokrata.

Šivankič: Kdo bi bil niti sanjal o tem, da pride socialna demokracija do takih pasjih razmer!

Dretič: Ni bilo treba sanjati, midva bi bila to lahko že davno vedela, ako bi bila stvar količkaj trezno prevdarila. Vse, kar sem ti doslej in kar bi ti lahko še povedal o Mokráciji, ni nič drugega, nego dosleden razvoj socialdemokratskih načel, katera sva že davno poznala, jih zagovarjala in širila. Voditelji socialdemokratov so pač odkrito izja-

vili, da »vera je zasebna stvar«, ter da glede na vero obstoji bistvo socialne demokracije v bogotajstvu, glede na zakon pa v »prosti ljubezni«. Iz prvega načela sledi, da ljudovlada odločuje, kar se ji zljubi, brez ozira na Boga in njegove zapovedi. Drugo načelo pa zahteva, da se odpravi zakon in družinsko življenje.

Šivankič: Potem so pa res pomilovanja vredni otroci, ki žive na tem otoku.

Dretič: Sirote brez starišev so bile doma pri nas mnogo na boljšem, nego otroci v naši državi. Tam so jih krstili in usmiljene sestre so jih lepo vzgajale in podučevale.

Šivankič: Kaj, ali tukaj ne dajajo otrok krstiti?

Dretič: Kje imaš glavo? — Vsa vzgoja je tu skrb države in vera je za-

sebna stvar. Ali naj da torej brezverska država otroka krstiti?

Šivankič: Naj bi poskrbeli za to pa duhovniki!

Dretič: Saj se ne ve niti, kateri otroci so krščanskih, kateri židovskih in kateri poganskih starišev. Duhovnikov pa tukaj sploh nimamo.

Šivankič: Kaj, nimate duhovnikov?

Dretič: Kako moreš sploh vprašati kaj takega? — Saj vera je pri nas zasebna stvar. —

Šivankič: Vem; pa ravno zato bi se lahko zasebniki zedinili, da bi sami vzdrževali duhovnike.

Dretič: Ali si že pozabil, da določuje tukaj država posameznikom poklic in delo? — Za duhovnika pa seveda ne določi država nikogar, ker vera je posebna stvar. —

(Konec pride.)

so preračunjene na 19 in pol milijona kron.

Trgovinska pogodba z Grško.

V nedeljo so odpotovali zastopniki naše države v Atene, kjer se bodo začela pogajanja glede trgovinske pogodbe med našo in grško državo. Pogajanja se bodo vršila tri do štiri tedne. **Ministrova soproga ustrelila urednika.**

V pondeljek popoldne je prišla v uredništvo pariškega lista »Figaro« soproga francoskega finančnega ministra Caillaux. Hotela je govoriti z glavnim urednikom Calmette in ko se je ta približal, je ustrelila več strelov nanj. Calmette je potem čez nekaj časa umrl. Ministrova soproga je izjavila, da je to storila, ker ni mogla več prenašati napadov lista na njenega soproga. »Figaro« je namreč očital ministru, da je zlorabljal svoje mesto kot minister, da bi povečal svoje premoženje potom špekulacij. Caillaux je vsled tega dejanja svoje žene demisijoniral.

Srbsko - turški mir.

Še le pred par dnevi je bila ratificirana mirovna pogodba med Srbijo in Turčijo, ki se je sklenila svoj čas v Londonu. Med Srbijo in Turčijo bodo vladalo običajno mirovno razmerje.

Novi bolgarski parlament.

Novo bolgarsko sobranje se snide v drugi polovici tega meseca k izvanrednemu zasedanju. Pri tem zasedanju se bodo verificirali mandati, potrdil se bo proračun, ratificirali se bodo bukkareštanska in carigradska mirovna pogodba in sklenilo se bode eventuelno najetje posojila. Potem bode sobranje odgodeno in se snide zopet še-le koncem septembra.

Albanski knez obišče kralja Petra.

Kakor poročajo listi bo knez Wied obiskal tekom meseca maja kralja Petra v Belgradu.

Prvi punt proti sedanjim albanskim vladam.

Iz Cetinja se poroča, da je došla tja vest od merodajne strani iz Kroje, da je prišlo do nasprotstev med pristaši in nasprotniki albanskega kralja. Odposlalo se je tja orožništvo, da vspostavi zopet mir in red.

Rdeča knjiga.

Kakor poročajo listi namerava naša vlada izdati v kratkem »rdečo« diplomatično knjigo, v kateri bodo ponatisnjeni važni dokumenti iz balkanske vojne dobe. Ta knjiga bode predložena tudi delegacijam. Namen te izdaje je, dokazati z dokumenti, da je avstrijska vlada podpirala Rumunijo, ne pa nasprotno, kakor je to zatržil romunski vojni minister Filipescu.

Ruske vojne potrebščine.

Ruske vojne potrebščine znašajo po izkazu vojnega ministerstva za l. 1914 125,663.170 rubljev in sicer za eno celo tretjino več kot lani.

Ruska politika je mirna.

V zadnjem času je bilo čitati po vseh evropskih listih, da se Rusija silno naglo oborožuje in pripravlja za vojsko. Nekateri so že bili prepričani, da Rusija v par mesecih napove morda naši državi vojsko, kar je pa seveda le prazen strah. To se vidi tudi iz besed ruskega zunanjega ministra Sasonova, ki izrecno povdarja, da Rusija niti od daleč ne misli na kake spore, ampak želi v interesu svojega gospodarskega razvoja edino miru. Ako se sedaj bolj oborožuje jo sili k temu najbolj Nemčija, ki je zadnje leto prav znatno povečala svojo armado. Toda — pravi Sasonov ob koncu — povečanje armade ni namenjeno za vojsko, ampak je le porok prave mirovne politike. Da so naše razmere z Rusijo kljub diferencam še vedno dovolj ugodne, kaže tudi smer našega vojaškega gibanja, ki se ne

izvršuje v Galiciji, ampak ravno na nasprotni strani države, kakor je vsakemu znano.

Darovi.

Jubilejni darovi za »Slovensko Sirotišče«.

P. n. gg. Čermelj Katarina, trgovka 1 K; Brilj Amalija 20 vin.; Radikon Anton 50 vin.; Ana Košuta 1 K 20 vin.; Ivan Rijavec 10 vin.; Josip Čigon, cerkovnik 1 K; Franc Uršič 40 vin.; Andrej Bitežnik 20 vin.; Andrej Fajt, pek 40 vin.; Jakob Angela, pekica 60 vin.; M. S. 50 vin.; P. P. 50 vin.; Ivan Ušaj, črevljar 60 vin.; Ivan Rijavec 20 vin.; Josip Rijavec 20 vin.; A. A. 1 K; Anton Rustja 20 vin.; v nabiralnikih: v gostilni g. Ivana Glešič 3 K; v gostilni g. Bolko 60 vin.; v gostilni g. I. Birska 36 vin.; Anton Bratina, vikar, na račun ustanovnine 25 K 30 vin.

V Mavhinjah in v Slivnem se je nabralo do sedaj 23 K 14 vin. — Za cerkvico v »Slovenskem sirotišču« se je nabralo v Gorici 53 K 80 vin.

Nekdo, ki se ni mogel udeležiti pogreba pok. g. učitelja Klavora je daroval 1 K za »Slovensko Sirotišče« in 1 K za »Šolski Dom«. Hvala!

Novice.

Upravništvo »Primorskega Lista« nas prosí, da objavimo sledeči opomin:

Naročnike »Primorskega Lista«, ki so ostali na dolgu s svojo naročnino, prosimo, da svoj dolg prej ko prej poravnajo in nas ne prisilijo, da bi morali omenjeni dolg na drugi način iztirjevati. Upravništvo »Prim. Lista« ima za poravnati še razne račune in je zato primoramo terjati od svojih bivših naročnikov, kar so mu dolžni.

Upravništvo »Prim. Lista«.

Nesramen napad na oo. kapucine si je dovolil pred par dnevi ljubljanski revolverski list, ki sliši na ime »Dan«. Mlekozobi fantič, ki je pred par meseci priromal v našo deželo, sedaj dopisuje prav nečedno temu nejasnemu »Dnevnu« in maha okoli sebe kot pravi »reformator«. Naši oo. kapucini so storili za kulturno in slovensko stvar v Gorici gotovo v enem tednu več kot bodeda »Dan« in njegov dopisnik tudi če bi dosegla Matuzalemova leta. Takih predrznosti ne trpimo pri nas na Gorškem. To naj si tisti reformatorski dopisnik zapomni, sicer mu bodemo zagodili na druge strune, kinebodo njemu ne »Dnevnu« po volji. Fant naj se uči spoštovati pošteno krščansko in karitativno delo, to mu bode morda izbilo sršene, ki mu brenčijo po glavi.

Kdo je črtal § 9. iz zakonskega načrta o kolonski pogodbi? Par. 9. zakonskega načrta o kolonski pogodbi, ki ga je predlagal dotični odsek deželne zboru, katerega pa deželni zbor ni vsprejel, slove:

§ 9.

Ako se stranki nista drugače dogovorili, veljajo sledeča določila:

a) Trajanje kolonskega razmerja mora biti enako onemu, ki ga določa ta zakon za redne kolonske pogodbe;

b) posamezni pridelki kolonije naj se razdele s tremi petinami za kolona in z dvema petinama za gospodarja;

c) posamezna bremena, potrebna za redno obdelovanje posestva se razdele v razmerju z deležem na dotičnem pridelku;

d) normalen dobiček od živine pripade kolonu, tudi če je živina last gospodarjeva; izvzet je prirastek (prodaje, živinski plodovi), ki se razdeli v razmerju določenem pod b);

e) semena in sredstva za zatiranje škode na trtah in rastlinah kupi gospo-

dar, proti razdelitvi stroškov v zgoraj navedenem razmerju;

f) krma, gnoj, stelja, slama, ki se pridelajo na koloniji, se morajo na njej porabiti; krma in gnoj, ki se ne more dobiti na koloniji se mora kupiti na skupne stroške v zgoraj navedenem razmerju;

g) gospodar mora na lastne stroške dobavati za vsahnjene, slučajno uničene in take rastline, ki so postale nerodovitne (trte, sadna-murbnata-oljična drevesa i. t. d.), nadomestilne sadike, kolon pa jih vsaditi;

h) stroške za zavarovanje proti ognju in za zavarovanje živine plača lastnik; stroški za mrebitno zavarovanje proti toči se razdele v zgoraj navedenem razmerju;

i) Obračun, ki ga omenja § 8., se mora napraviti najpoznej meseca decembra vsakega leta.

Neki list, poročevaje o dotični razpravi, je trdil, da so ta paragraf črtali liberalci. Koliko je resnice na taki trditvi, naj sodijo čitatelji iz naslednjega. Predlog, da se črta ta paragraf, je res izšel iz strani italijanskih liberalcev, a pridružili so se temu predlogu tudi člani italijanskega ljudskega kluba in novostrujarji, dočim so bili člani slovenskega kluba, kolikor jih je bilo takrat še v zbornici, za to, da ta paragraf ostane. Prišlo je do glasovanja. Za to da se paragraf briše so glasovali člani it. ljudskega kluba, člani it. liberalnega kluba in pa novostrujarji. Za to pa, da paragraf ostane, so glasovali le člani slovenskega kluba, kolikor jih je bilo v zbornici še navzočih. Da bi člani it. ljudskega kluba in novostrujarji glasovali za to, da paragraf ostane, pa bi bil ostal, ko šteje it. lib. klub vendar le 6 članov. Potemtakem je bilo odvisno, ali § ostane ali ne, od članov it. lj. kluba in pa od novostrujarjev. Ako bi bilo za kolone bolje, če bi ta § ostal potem so škodovali kolonom člani it. lj. kluba in novostrujarji. Če je pa za kolone koristnejše, da se ta § črta, potem čemu pripisovati neopravičeno tako zaslugo liberalcem od katerih ni bilo prav nič odvisno, da je bil omenjeni § črtan, kakor je razvidno iz gorenavedanega.

Popravek. V § 3. zakona o kolonski pogodbi, ki jo objavljamo na drugem mestu, se ima glasiti 2. odstavek:

Kolonske pogodbe, ki se sklenejo na manjše trajanje ali na nedoločen čas, veljajo za šest (in ne za devet, kakor je bilo pomotoma v našem listu tiskano) let.

»Trgovsko obrtna zadruga« v Gorici tožena po svojem dolgoletnem pravnem konsulentu. V tržaški »Edinost« čitamo: Ker je »Trgovsko obrtna zadruga« ena najbolj skelečih ran gorških Slovencev, posebno pa članov samih, bo slovensko javnost gotovo zanimalo, da g. dr. T. toži ta krvaveči zavod za svoj zadnji ekspenzar, ki mu ga sedanji likvidacijski odbor radi njegove preobširne oblike ni hotel likvidirati. Da ni ta ekspenzar tako majhen, dokazuje že deistvo, da se toži na c. kr. okrožnem sodišču v Gorici. Ker je zgodovina tega zavoda že znana vsakomur, ni potreba za sedaj omenjati, pod čigavim nadzorstvom se je nahajal od rojstva do propada. Za to bo še prilike dovolj.

Zaradi laške fakultete toči zadnji »Corriere« bridke solze in očita vladi, da so bili Italijani že zopet enkrat prevarjeni. Z ozirom na dogodke na visoki trgovski šoli v Trstu bi morda bila namesto juridične fakultete bolj na mestu visoka šola za boksanje in za pretepanje s korabači.

Vojaški nabori. Vsled odgoditve državnega zbora se bo število letošnjih novincev določilo naredbenim potom. Ker so se priprave za nabore kljub še ne

določenemu terminu nadaljevale in je vsaki dan pričakovati izdaje tozadevne naredbe, se sklepa skoro z gotovostjo, da se bodo glavni vojaški nabori vršili že prve dni prihodnjega meseca.

Imenik porotnikov, izžrebanih povodom I. zasedanja porotniških razprav. Redni porotniki: Grinover Ramit, Krmin; Musig Adolf, Gorica; Marinič Miha, Podšabotin; Modrijančič Franc, Sedlo; Burba Marij, Campo longo; Bonech Peter, Červinjan; Kožuh Vincenc, Osek; Cigoj Vincenc, Rihemberk; Gallas Anton, Gorica; Štekar Štefan, Ajdovščina; Grinover Josip, Krmin; Hrast Simon, Livek; Corbatto Ivan, Gradež; Kruliec Miha, Tržič; Troha Franc, Vel. Žablje; Peterin Franc in Gasser Rudolf, Gradišče; Hnatiszyn Miha, Gorica; Gruntar Ivan, Kobarid; Goriup Miha, Gorica; Hvala Dragotin, Volče; Caisutti Dominik, Krmin; Podgornik Andrej, Vrtovin; Forcellini Lovrenc, Zagraj; Bressan Franc, Podgora; Božič Ignacij, Klavže; Fortunat Franc, Volče, Zajec Anton Plužnje; Drescik Anton, Bombig Humbert in Piculin Miha, Gorica; Winkler Anton, Lokve; Špacapan Franc, Ozeljan; Tomasin Valentin, Tapoljan; Breščak Anton, Gorica; Bianchi Anton, Ajdovščina. — Nadomestni porotniki: Pontoni Anton, Joos Serafin, Devetag Josip, Kos Blaž, Paternolli Robert, Delamarna Ivan, Culot Peter, Pallich pl. Josip, Mauer Henrik, vsi iz Gorice.

Za volitve v obč. pokojninski zavod je poseben narodni volivni odbor v Trstu sestavljal listi kandidatov nameščencev in službodajalcev. Ta lista se objavi v prihodnjih dneh v slov. in hrv. listih Primorske, Kranjske in Dalmacije. odbor pozivlja pa že za sedaj, naj delodajalci vpošljejo svoje glasovnice v posebnih ovojih na naslov: Dr. Edvard Slavik, odvetnik in deželni poslanec v Trstu. Glasovnice se vpošljejo tudi lahko, ne da bi se jih izpolnilo, na zgoraj omenjeni naslov.

Girardi je najpriiljubljenejši dunajski operetni komik. Tudi ne-Dunajčanom in ne-Nemcem je Girardi po svojih umetniških vseh dobro znan in marsikak, ki je o njem čital ali slišal si je želel ga tudi videti. Ta njegova želja se mu prav lahko izpolni od jutri naprej, ko se bo prednašal v »Central Bio« v Gorici film »Girardi«, v katerem nastopi ta izvrsten gledališčni igralec v nič manj kot 64 raznih operetnih vlogah. Kdor se hoče poldrugo uro res veseliti, naj ne zamudi ogledati si Girardijev film.

Poletni poštni in brzojavni urad v Sesljanu je začel letos poslovati v pondeljek dne 16. t. m.

Otrpnenje tilnika se je pojavilo baje v Furlaniji in sicer v Tapoljanu. Bilo je že par smrtnih slučajev. Bolezen je nalezljiva in jako nevarna. Človeku otrpne tilnik in v par dneh je že mrlič. Oblasti so odredile vse potrebno, da se bolezen omeji in zatire kakor hitro mogoče.

Popravljanje umetniških slik v Tapoljanu. V Tapoljanu v Furlaniji se mučita te dni dva dunajska slikarja, ki popravljata stare cerkvene slike, ki so bile vsled beljenja že precej poškodovane.

Nesreče pri delu. V Gradišču je padel zidar Franc Grahovar tri metre globoko in si zlomil levo nogo. V Zagraju je padel na nekega Ivana Pernika, ki je vslužben pri zidanju mosta, voziček kamenja in ga poškodoval na hrbtu in na glavi.

Prestolonaslednik na fazanjem lovu. Listi poročajo, da se poda prestolonaslednik te dni iz Mirimara v Slavonijo, kjer se bo vršil velik lov na fazane. Prestolonaslednik bode gost grofa Majlata in ostane tam kake tri dni.

Naš prestolonaslednik na Bavarskem. Kakor poročajo iz Monakovega pride naš prestolonaslednik Franc Ferdinand dne 14. aprila na obisk k bavarskemu kralju. Obisk bo trajal dva dni.

42 milijonov posojila namerava najeti tržaška občina. Posojilo ima služiti v pokritje visečih dolgov iz l. 1903. dalje, ki so znašali leta 1913 28,400.000 kron, nadalje pa za izvršitev novih del, ki bodo zahtevala okoli 7 milijonov K, ostalo pade na kurzno razliko.

Občni zbor »Političnega društva za Hrvate in Slovence« v Istri se je vršil dne 5. t. m. v Pazinu. Iz poročila predsedstva posnemljemo, da je društvo imelo pred letom 70 članov, a sedaj ima 800. Pri tem občnem zboru se je soglasno sklenilo, da naj bodo poslanci v isterskem deželni zboru ne popuščajo v narodnih stvareh niti za las. Ta predlog sta stavila bivša poslanca Laginja in Poščić.

Dopolnilne deželnozbornske volitve na Kranjskem. Na Notranjskem so se vršile minoli četrtek dopolnilne deželne volitve za po smrti dr. Žitnika prost ostali mandat. Izvoljen je bil kandidat S. L. S. Jožef Gostinčar s 3505 glasovi. Njegov liberalni protikandidat Ivan Urbančič je dobil 2455 glasov.

Kri je tekla na trgovski akademiji »Revoltella« v Trstu v petek. Italijanski slušatelji tega zavoda so uprizorili po popoldanskem pouku organiziran napad na slovanske slušatelje, ki so bili še v učni sobi. Skozi dve duri so prihrumeli oboroženi z gorjačami v dvorano ter začeli udrihati po slovanskih slušateljih, ki so se branili s klopni stolicami in kar jim je prišlo v roke. Med pretepom je počil tudi strel. Hrvat Sigoreo je namreč najprej odbil več udarcev Laha Sangulin, ki je bil voditelj laških pretepačev, konečno pa ni bil več varen življenja in iztegnil je revolver ter ustrelil na nasprotnika, katerega je tudi lahko ranil na levi roki. Sigoreo je nato skočil k oknu ter ustrelil dva strela v zrak. Prišla je policija, ki je zasedla izhode ter aretirala vse dijake. Slovanske dijake so razum Sigoreo izpustili po zaslišanju na svobodo. Od italijanskih so jih pa šest pridržali.

Omeniti je treba, da je Sangulin že par dni poprej izvršil na ulici napad na nekega hrvaškega slušatelja. Pomagali so mu pri tem drugi tržaški pretepači. — Dogodki na »Revoltelli« so našli odmev tudi med dijaštvom na Dunaju, v Zagrebu, v Splitu in v drugih mestih. — Ravnateljstvo je ustavilo začasno predavanje.

Ponarejen angleški denar v Trstu. V Trstu kroži več ponarejenega angleškega denarja, ki so ga prinesli pomorščaki. Dva od teh so zaprli. Denar je dobro ponarejen, le kovina ni pristna.

Aretacija Goričana v Trstu. Dne 14. t. m. je bil v Trstu aretiran iz Trsta izgnani Alber Sbona, rodom Goričan. Hotel je namreč neki dami na ulici izmakniti denarnico, a so ga pri tem zatolili.

Nevaren zločinec pod ključem. Iz Trsta poročajo: Tržaški policiji se je te dni posrečilo prijati nekega Antona Debiasi iz Tržiča. Ta dečko ima že celo vrsto kazni na grbi in večkrat je že odnesel pete iz zavora. Ko je prišel k vojakom, se je tudi tam njegova divja narava zopet oglasila. 2krat je bil zaprt, dvakrat je pobegnil od polka. Potem se je klatil par mesecev po Tržiču in okolici in spal po večini po kraških jamah ali v kaki podrtni lopi, kjer je bil bolj varen. Te dni se je podal v Trst, kjer ga je policija spravila zopet pod ključ in ga potem poslala v Belovar, kjer ga izroče 97. polku v nadaljno postopanje. Zatožen je tudi neki Anton Baldini v Tržiču, ki je tega dezerterja večkrat podpiral in mu različno pomagal.

Zavarovanje trt proti toči. V Istri se je ustanovilo zavarovalno društvo, ki zavaruje vinski pridelek proti toči. Zavaruje se sad, t. j. grozdje, les ne. Trte morajo biti vsaj 3 leta stare, drugače se ne zavarujejo. Vplačilne premije se določijo vsako leto v aprilu in znašajo od 5%—10% zavarovalne svote kakor so krajevne razmere. Za vsak oral pride okoli 30 do 60 K. Zavarovalna doba traja le od 15. junija do 31. oktobra, društveno leto pa od začetka novembra, do konca oktobra. Morebitne škode se cenijo in izplačajo vsako leto. Izplačevanje se vrši po 15. novembru vsakega leta. Član tega zavarovalnega društva je lahko vsak istrski posestnik ali tudi najemnik. Vsako škodo po toči je treba naznaniti tekom 24 ur. Vsi dohodki gredo vsako leto v rezervni zaklad, seveda po odbitku morebitnih izplačil. Sedež društva je v Poreču.

Zopet porezane trte v Porečini. V poreški okolici so neznani lopovi zopet porezali trte in sicer dvema posestnikoma. Skupna škoda se ceni na okoli 600 K.

Tatovi v Lanišču. V Lanišču pri Roču so neznani zlikovci navrtali blagajno hrvaške hranilnice in odnesli okrog 10.000 K.

Tatovi v Labinju. V Labinju v Istri so neznani tatovi poskusili vlomiti v blagajno premogokopne družbe. V blagajni je bilo okoli 50.000 K, katere so hoteli zlikovci odnesti, todasejim ni posrečilo, ker je pri delu motil neki uradnik. Vendar pa so že poskusili navrtati blagajno.

Štirje tički so ušli iz sodnjiskih zaporov v Kopru. Ti so: Marij Bisel iz Gradiške, Anton Pipan iz Trsta, Valentin Rusijan iz Kormina in Jakob Udina iz Kopra. Prvi trije so bili zaprti zaradi tatvine, slednji pa zaradi goljufij. Zapore so zamogli zapustiti, kakor se domneva, le vsled nemarnosti paznika.

Kužne bolezni na Primorskem. Uradni list naznanja sledeče kužne bolezni na Primorskem: Kuga na gobcu v Buzetu, v Trstu, v Pierisu v Furlaniji in v Vrtovinju. Črnica v Dolini in Črnica h. Smrkavost v Trstu. Garje v Opatjem Selu. Pasja steklina, svinjska kuga in roža pila to pot razsajajo le po Istri. V bližnjem postojnskem okraju je črnica v Šentvidu v Vipavski dolini.

Vojašnica v Vipavi. Kakor smo že poročali je bila stavba nove vojašnice v Vipavi dognana stvar in občina, ki je zidala na svoj račun novo vojašnico, je po večini že imela s podjetniki gotove pogodbe. Sedaj se pa čuje, da vojni erar hoče spremeniti nekatere pogojene točke glede lege, glede ureditve in tudi glede amortiziranja stavbnega kapitala, ki se ga vsodi občina na svoj račun. Z ozirom na ta dejstva brzokone z vojašnico v Vipavi ne bo nič, ker bi bila s temi novimi pogoji občina preveč obremenjena. Tudi z ozirom na železnico se zdi, da bi bila vojna uprava bolj zadovoljna z Ajdovščino in prav lahko se bode tedaj zgodilo, da bode namepravana nova vojašnica stala v Ajdovščini, ne pa v Vipavi kot je bilo prvotno rečeno. Razumljivo je, da se vipavska občina noče na negotovo obremeniti za celo vrsto let z velikim in dragim posojilom. (Kakor doznajemo ravnokar, se bode vojašnica vendar-le gradila v Vipavi, ker je vojaška uprava zvišala najemščino za 4000 K letno. — Op. ur.)

Idrijsko mesto pod vodo. Vsled hudih nalivov in topljenja snega je reka Idrija tako narasla, da je bil ves nižji del mesta Idrije pod vodo. Šole so bile zaprte, ves prometustavljen. V mesto ni mogel priti noben voz, tudi pošto so le prinesli. Sedaj je voda že odtekla.

Razglas. V svrhu odmerjenja dohodnine, nadalje davka na plače pri prejemkih nad 6.400 K in rentnega dav-

ka za leto 1914 pozivlja c. kr. fin. ravnateljstvo v Trstu one osebe, katere so na Primorskem dohodnini ali rentnemu davku podvržene, da vložijo pismene napovedi pri pristojni c. kr. davčni administraciji oziroma pri c. kr. okrajnem glavarstvu (oziroma pri onem c. kr. davčnem uradu, kateri se ne nahaja na sedežu kakega okrajnega glavarstva) v času od 15. marca do 15. aprila 1914 ali pa da dajo iste na zapisnik.

Onim davkoplačevalcem, katerim bi plačilni nalogi za leto 1913 in prejšnja leta do koncem marca ne bili še dostavljeni, se dovoli nadaljni, od vročitve zadnjega plačilnega naloga računjeni 14 dnevni rok v svrhu vložitve zgoraj navedenih napovedi.

Ako kak davkoobvezanec napovedi pravočasno ne vložijo, se zamore odmerjenje po prejšnjem pozivu uradnim potom izvršiti.

Oproščene od dohodnine so osebe katerih skupni dohodki na leto 1.600 K ne presegajo, od rentnega davka oni, katerih rentnemu davku podvrženi prejemki niti sami, niti v zvezi z drugimi dohodki zneska 1600 K letno ne presegajo.

V svrhu odmerjenja dohodnine so dohodkom načelnika gospodarstva prišteti tudi še nadalje dohodki udov tega gospodarstva. Izjema je v slučaju, da skupni dohodki gospodarstva svote 4.000 K ne presegajo, tako da morajo udje gospodarstva, ako so podvrženi napovedni dolžnosti, posebne napovedi vložiti.

Pri davkoobvezancih, kateri vodi-jo o svojem obratu redne knjige, je čisti pridelek oziroma poslovni dobiček izračunati po načelih, ki so predpisana v trgovskem zakoniku za inventuro in bilanco in odgovarjajo običajem rednega trgovca.

Vreme na dan 40 mučenikov je bilo letos res slabo in jako deževno. Po starem pravilu mora biti sedaj celih 40 dni vsak dan dež, kar je seveda posebno za poljedelce prav zelo neprijetno. V mesecu marcu se želi povsod le suho vreme, ki je tudi res potrebno, kajti pregovor pravi, da gre sušček prah z zlatom na vago t. j. prah v mesecu sušcu je toliko ureden kot zlat prah. Letos pa kaže deževno in mokro, prvi tečen po 40 mučenikih je prinesel skoro same mokre dni. V nekaterih krajih so bile celo povodnji, tudi naša Soča je bila prav močno narasla.

Voda v bohinjskem predoru. Neki potnik, ki se je 13. t. m. z vlakom 706 iz Trsta peljal skozi bohinjski predor, poroča, da je v predoru udrla voda in poplavlila predor več kilometrov daleč za pol metra visoko. Železniški tir se ni čisto nič videl izpod vode, ki je segala v vlak do stopnic; bilo je, kakor bi parnik vozil po morju, tako je na vse strani škropila valoveča voda. Najbolj obžalovanja so vredni pač čuvaji v predoru, ki morajo vršiti svojo težko službo gazeč po mrzli vodi. Že leta in leta popravljajo ta predor, v katerega je že prej večkrat v veliko silo udrla voda, toda vspeha še vedno ni nobenega.

Slov. kat. akad. društvo »Dan« v Pragi si je izvolilo za deveti tečaj sledeči odbor: predsednik: Joško Copic, fil.; podpreds. in blagajnik: Fran Bratina, jur.; tajnik: Hari Hirschman, jur.; gospodar in knjižničar: Fran Zmarek, jur.; Revizorja: Janko Kosa in Jos. Dular. —

Med slušatelji živinozdravniške visoke šole in policijo je prišlo dne 13. t. m. na Dunaju do krvavih spopadov. Policija je namreč zabranila štrajkujočim slušateljem dohod pred zavod ter potegnila sablje. Več slušateljev je ranjenih. Eden ima prebodena pljuča, drugi prebito lobanjo. Rektor je v znak protesta odložil čast rektorja.

Rauch v Buenos Aires od Hrvatov izžvižgan. Ko se je pripeljal bivši hrvaški ban Rauch dne 20. februarja v Buenos Aires, so ga ondotni Hrvatje izžvižgali in proti njemu demonstrirali.

Stoletnica pesnika Ševčenka je povzročila v Kievu v Rusiji velike demonstracije in izgrede med Rusini in Rusi, katerim ta slavnost ni bila po volji. Policija je večkrat posegla vmes in aretirala okoli sto oseb. Ruska vlada ni prav nič prijazno nastopala v tej zadevi proti Rusinom, po večini je vse slavnosti na čast pesniku Ševčenku čisto kratko prepovedala.

Deželni računski dvor se je ustanovil v Bosni. Za predsednika je imenovan dosedanji deželni podglavar, dr. Nikola Mandić.

Avstrijsko kinematografično društvo. V Tešnu na Češkem se je ustanovilo avstrijsko kinematografično društvo s kapitalom 100.000 K.

Povodnji na Ogrskem. V zadnjem tednu so bile v večih krajih ogrske nižave velike povodnji. Posebno veliko škodo je napravila reka Tisa, ki je na večih krajih stopila čez bregove in poplavlila polja in vasi. Za ozimna žita je seveda prav škodljivo in uničujoče.

Za motenje posestva se ne more smatrati, ako so telefonske in brzojavne žice napeljene v primerni viočini čez kako zemljišče. Tako je razsodilo upravno sodišče.

Odprava vozov I. raz. pri osebnih vlakih. »Wiener Zeitung« poroča, da misli železniška uprava deloma odpraviti deloma omejiti število vozov I. raz. pri osebnih vlakih. Na lokalnih in manj važnih progah bodo ti vozovi odpravljene, drugod se njih število omeji le na potrebne slučaje. Železniška uprava se je odločila za ta korak, ker je pri osebnih vlakih potnikov I. razreda zelo malo ali nič. Ta odredba stopi baje že s 1. majem letošnj. leta v veljavo.

Za izseljence v Ameriko. Senatna komisija v Zjedinjenih državah je sklenila, kakor smo že poročali, da se od sedaj nadalje zabrani vstop v Ameriko vsem analfabetom, t. j. onim, ki niso zmožni čitanja in pisanja. Zdi se torej, da je v Ameriki že povsod precej dovolj ljudstva in tako odpravljajo naselnike vsako leto s kako novo odredbo.

Mestne vesti.

Volitve v goriški mestni svet. — Splošne volitve v goriški mestni svet so pred durmi. Vršile se bodo namreč za III. razred v nedeljo dne 29. t. m., za II. razred v četrtek dne 2. aprila, in za prvi razred v ponedeljek dne 6. aprila. Goriški Slovenci so sklenili se teh volitev letos udeležiti in postavijo v ta namen svoje kandidate.

Dolžnost je torej vsakega Slovenca, da se teh volitev udeleži in da odda svoj glas za slovenske kandidate. Tu morajo nehati vsi pomisleki in vsi izgovori.

Goriški Slovenci smo ravno tako davkoplačevalci kakor so goriški Italijani, ki gospodarijo z mestnim denarjem kakor se jim poljubi, prezirajoč vse potrebe goriških slovenskih davkoplačevalcev.

Da ni z mestnim gospodarstvom vse tako, kakor bi moralo biti, to vedo danes vsi meščani in vlada zaradi tega tudi med meščani italijanske narodnosti velika nezadovoljnost.

Skraini čas je torej, da se v tem oziru kaj izpremeni in prav zaradi tega je dolžnost vsakega slovenskega mestnega volivca, da se pridruži akciji, katera se je započela, s tem, da na dan volitev brezpogojno odda svoj glas za slovenske kandidate.

m Smrtna kosa. V soboto popoldne je umrl v Gorici v 24. letu svoje do-

be, previden s svetotajstvi, g. Adolf Klavžar, učitelj na deški ljudski šoli društva »Šolski Dom«. Pogreb je bil v pondeljek popoldne. Udeležili so se pogreba učenci in učenke šolskih zavodov društva »Šolski Dom« z učnim o-sobjem na čelu, nadalje gojenci moškega učiteljskega z g. profesorji kakor tudi več drugih odličnih gospodov in drugega občinstva. Učiteljski so pokojniku v slovo peli pred hišo žalosti, pred cerkvijo sv. Vida na Placuti in na Goriščeku ginljive žalostinke. O blagem pokojniku smo dobili daljši dopis, a žal, za današnje številko prepozno. Priobčimo ga prihodnjič. Pokojniku sveti-la sv. luč, preostalim pa naše iskreno sožalje!

m Smrtna kosa. V pondeljek je umrl v Gorici g. Kuret, v pokojeni naučitelj. Služboval je dolgo let v Dekanih v Istri. N. p. v m.!

m Za vinarski kongres in vinško razstavo ter pokušnjo ter za razstavo kmetijskega orodja, kar bo priredilo le-tos dunajsko vinorejsko društvo v Gorici, se je vršilo v pondeljek v deželni hiši posvetovanje, katerega so so udele-žili deželni glavar dr. Faidutti, deželni odborniki dr. Franko, Dominko, Pinau-cig, župan Bombig, dež. poslanca J. Fon in Piccinini, ravnatelj slov. deželne kmetijske šole Štrekelj, ravnatelj dež. kmetijskega urada Portelli, dež. živino-rejski nadzornik Milton Klavžar, kme-tijski potovalni učitelj Ernest Klavžar, ravnatelja obeh kmetijskih društev v Gorici Jakončič in Hugues ter razni drugi gospodje. Pri tem posvetovanju se je sklenilo, da se bode vršil kongres z razstavami od 5. do 12. septembra. Izvolil se je odbor za pokušnjo vin za razstavo in pa odbor za prireditev raz-stave kmetijskega orodja. Predsedni-štvo ima še imenovati odbor, ki naj se-stavi vsopred a izlete po deželi. Posve-tovanja se je udeležil tudi tajnik dunaj-skega vinorejskega društva Wenisch. Včeraj sta imela oba že izvoljena odbo-ra sejo.

m Občni zbor Muzejskega društva na Goriško. Muzejsko društvo za Go-riško je imelo 12. t. m. pri »Zlatem Jele-nu« v Gorici svoj redni občni zbor. Društvo ima sedaj 56 rednih članov. Dohodkov je imelo preteklo leto 464 K 21 v, stroškov pa 381 K 45 v. Nabralo je zopet precej lepih predmetov, skoro 3000, ki jih je darovalo 256 darovalcev. Zanimanje za Narodni muzej je bilo zadnje mesece zaradi tiskarskega štrajka nekoliko ponehalo, ker ni mogel odbor prispevkov priobčevati v časnikih.

Največ je zopet daroval g. Josip Balič, učitelj na Vrhu sv. Mihaela, ki je poslal že 39. dar. Lepe darove so naklonili gg. Josip Kenda, učitelj v pok. v Gorici, Št. Segala in Jos. Hrast iz Ka-

nala. Z veliko požrtvovalnostjo je zbi-ral po Bovcu starine preč. g. dekan Iv. Vidmar. Tudi gg. učiteljski so se precej zanimali za Narodni muzej. Go-spodom darovalcem in nabirateljem iz-reka občni zbor prisrčno zahvalo z že-ljo, naj bi jim sledilo mdogo posnemo-valcev.

Odbor je tekom leta nekaj predme-tov tudi kupil. Posebno znamenite so knjige iz protestantske dobe. Kakor hi-tro bo dobilo društvo primerne prosto-re, bo razstavilo nabrane predmete. Naprosilo je deželni zbor, naj mu od-stopi primerne sobe, a prošnja čaka še vedno rešitve.

Novi odbor se je konstituiral sled-če: predsednik g. Ant. Gvaiz, c. kr. prof.; podpredsednik g. Ivan Eržen, zo-bozdravnik; tajnik g. Jos. Prijatelj, c. kr. vadniški učitelj; blagajnik g. Ant. Dietz, c. kr. poštni kontrolor; gospodar g. Rudolf Drufovka, trgovec; odborniki g. Viktor Bežek, c. kr. ravnatelj; g. Jos. Cizelj, c. kr. profesor; g. šolski svetnik dr. Fr. Kos, c. kr. prof. v p. v Gorici in g. Josip Balič, učitelj na Vrhu sv. Mihaela.

Da bo otvoritev Narodnega muze-ja častnejša, prosi društvo vse rodolju-be, ki imajo kaj narodnih starin, naj mu iste odstopijo ali vsaj sporočajo, kdo ima kaj posebnega.

m Semenj sv. Jelerja. Semenj sv. Jelerja, ki je bil v pondeljek je privabil še precej ljudi v Gorico, se ne da pa glede obiska niti od daleč primerjati s semnji sv. Jelerja iz prejšnjih let. Ži-vahno je bilo na živinskem sejmišču, kjer je bilo še precej kupčije s prašiči. Posebno pa so pripeljali kakor vsako leto na ta dan naši Gorjani prav mnogo semenskega krompirja, ki se je prodal na trgu starega Sv. Antona po 9 do 10 K kvintal.

m Afera dr. Pinausig-a pred sodi-ščem. Pred dvema meseci približno je prišlo med županom iz Ločnika Per-kom in deželnim odbornikom dr. Pinau-sigem do prepira pred neko tukajšno kavarno. Na nekatere žaljive besede je dr. Pinausig pritisnil Perku klofuto, ta pa je dr. Pinausiga na to osmodil s pä-lico čez glavo. Perko je bil zato obsojen na 200 K kazni.

m Obletnica bitke pri Novari. Dne 23. t. m. v pondeljek, bode praznoval tukajšnji pešpolk št. 47. obletnico bitke pri Novari, v kateri bitki se je ta polk posebno odlikoval. Za slučaj lepega vremena bode v ta namen slovesna sv. maša na Rojicah, v nasprotnem slučaju pa v cerkvi sv. Ignacija na Travniku.

m Zrakoplovni tečaj v Gorici. V sredi aprila začnejo vojaški zrakoplov-ci v Gorici zopet svoje vaje. Prvo se bo vršil tečaj za podčasnike. Tega te-

čaja se bode vdeležilo okoli dvajset podčastnikov.

m Vojaška vest. S 1. aprilom se nastani v Gorici in sicer začasno v sta-ri vojaški bolnišnici 10. bataljon trd-njavske artilerije pod poveljstvom ma-jorja Mavricija Schrötter. Topovi bodo tudi začasno spravljani na prostoru bli-zu nove vojaške bolnišnice, kjer se grade sedaj že remize za nje.

m V varstvo eraričnih golobov. Vojaška uprava namerava ustanoviti v najkrajšem času na Gradu v Gorici po-stajo potujočih golobov. Tozadevna o-blast opozarja občinstvo, da je strogo prepovedano polastiti si teh golobov, jih ubiti ali raniti. Spozna se te golobe po sivi barvi, so večji od navadnih go-lobov ter imajo prstan na eni nogi. Teh golobov se torej ne sme loviti. Ako bipa kdo našel ranjenega ali ubitega goloba ima to takoj naznaniti vojaškemu šta-cijskemu poveljstvu ul. Treh Kraljev 7.

m Pritožba goriških trgovcev radi pre-nagle vožnje vojaških avtomobilov. Goriški trgovci v Gosposki ulici in v bližini so se pritožili na tukajšnji voja-ški komando radi prehitre vožnje vo-jaških avtomobilov, ki mečejo dežnico in cestno blato na okna in izloženo bla-go ter s tem prizadevajo trgovem ško-do. —

m Nasilen brivski pomočnik. Pri brivcu Novaku v Gosposki ulici je bil uposlen 19letni brivski pomočnik Kurt Konrad Pavlačić, rojen na Dunaju, a pristojen v Zagreb. Pavlačić je dal svo-jemu gospodarju povod, da ga je moral takoj odsloviti. To je Pavlačić-a tako raztogotilo, da je pograbil za stolico ter hotel z njo psovajoč udariti gospo-darja. V zadnjem trenutku se je pa pre-mislil ter raje razbil dve veliki ogle-dali. Predno je zapustil brivnico pa je še zažugal gospodarju s palico. Vroč-krvnega fantiča so spravili na hlad v ul-lico Dogana. — Škode je napravil za kakih 100 K.

m Tatvina. Aretirali so 26letno Ma-rijo Kren s Štajerskega, ker je ukradla Elizabeti Česnik z Otlice 15 K.

m Iz zapora je izpuščen oni Simonetti iz Tržiča, ki je bil baže nekaj v zvezi z znano afero denarnih ponarejevalcev, ki so bili zaprti na Reki.

m Zaprti so bili neki Karl Kopriva, ra-di tatvine. Neki Terpin Štefan iz Šte-verjana radi potepanja in ravno tako neki Ignacij Supan, s Kranjskega do-ma.

m Radi tatvine so zaprti neko Josipi-no Novak, staro 19 let, doma iz Loga pod Strmcem. Pri hiši, kjer je služila, je izmaknila dva kosa drage svile.

m Brez luči je vozil po mestu voznik Josip Sirk in zato moral plačati dve kreni kazni.

Gibanje ljudstva v Gorici od 1.—7. marca: Rodilo se je 26 otrok, umrlo je 23 oseb. Nalezljive bolezni ni bilo v tem času nobene.

Zadnji živinski trg v Gorici. Na trgu je bilo zadnji četrtek 200 goved, 15 telet in 550 praseta.

Našla se je mala sesalka za dvoko-lo. Lastnik je dobi na magistratu. Pri občinski blagajni goriški se dobi tudi oni znesek denarja, ki ga je neka oseba izgubila v cerkvi sv. Ignacija na Trav-niku.

Goriška okolica.

m Dekle se je ustrelilo. Minulo so-boto popoldne se je v Renčah na gmal-ni ustrelilo v glavo in sicer v sence 17-letno dekle Karolina Mozetič tako, da je minulo nedeljo umrlo. Kot vzrok sa-momoru se navaja nesrečna ljubezen. Dekle si je pred samomorom doma na-pravilo praznično obleko za smrt. Na gmajno je šlo grabit steljo. Pred usode-polnim korakom je še napisalo nekaj be-sed na bližnji kamen, naslovljenih na svojega ljubimca.

m Tri mesece zapora je dobil neki Armadij Terpin iz Šteferjana, ker je dne 27. oktobra l. 1913 z nožem napadel svojega tovariša Marcela Gravnerja.

m Tri dni zapora so prisodili Filipu Markiču iz Solkana, ker je nekaj naklestil Josipa Abramič.

m Zajcem je nastavljal Franc Rosič iz Ločnika, a vlovil se je sam in sicer za en teden — v tukajšne zapore.

m Posebna »prijatelja« sta Teodor Faganel in Mirko Marusič iz Mirna Radi medsebojnega pretepa sta bila ob-sojena vsak na 5 K kazni.

Ajdovski okraj.

m a Sneg po Vipavskem. Poročajo nam, da je zadnji sneg zapadel nele po Tr-novski planoti, ampak tudi jako globo-ko v dolino. Senožeti nad Lokavcem in Ajdovščino so bile čisto pokrite pod novim snegom. Ker je precej vlažno je upanje, da slane ne bodo preveč nad-legovale.

m a Bivši idrijski župan ponesrečil. Bivši idrijski župan Jožef Šepetavec se je v torek 10. t. m. peljal iz Ajdovščine v Idrijo. Ker so se mu splašili konji, je skočil z voza tako nerodno, da je ob-ležal nezavesten na cesti. Dobil je hude poškodbe na glavi in nogi ter mu je nu-dil prvo pomoč zdravnik v Ajdovščini. Prepeljali so ga domov v Idrijo. Po-škodbe so težke, a ne nevarne.

Čedna obleka, čeden človek! — To sodbo si napravi javnost, ko nastopi

POMLAD

POMLAD

POMLAD

ter vsakdo sleče zimsko suknjo. Čedno obleko pa dobi po vseh cenah moški, deček ali otrok v veliki novi zalogi oblek v Gorici, Raštelj št. 16. Velika izbira vsa kovrstnega sukna, športnih oblek in perila.

Nihče naj tedaj ne zamudi ugodne prilike ogledati si lepo, moderno ter bogato založeno skladišče oblek katerih cene so sledeče:

Zadnja novost v seviot oblekah	K 18. —	— 28. —
„ „ „ kamgarn „	„ 26. —	— 37. —
„ „ „ angleško blago	„ 40. —	— 60. —
„ „ „ črnih oblekah	„ 28. —	— 60. —
velika izber raznovrstnih površnikov	„ 26. —	— 55. —
najnovejšega kroja bogata zaloga oblek za dečke	„ 13.50	— 26. —
velikanska izber oblek za otroke	„ 3.50	— 15. —

Poleg te ogromne izbere otroških oblek nahajajo se še druge krasne oblečke pisane in modre pod imenom

ERKA

ERKA

ERKA

za starost od 3—10 let po K 12.— Pri naročilu zadostuje starost otroka. Te oblečke se odpošljejo poštine prosto.

Vsak naj se osebno prepriča o istinosti navedenih cen, brez vsake obveznosti do nakupa.

Priporočava se slavnemu občinstvu za mnogobrojne posete

Vuga & Co.

Kanalski okraj.

kl Živino čiste švicarske pasme, krave, junice, teleta se vedno dobijo pri Mihi Zega v Kanalu. Junček, storjen dne 10. 1. 1914 tehtal živ nad 120 kg.

Tolminski okraj.

t Iz politične službe. Nam. konc. praktikant dr. Ivan Debenjak v Tolminu je imenovan za nam. koncipista.

t Avtomobilna zveza med Sv. Lucijo in Idrijo. Kakor poročajo je dobil nadpoštar g. Ravnikar v Ljubljani koncesijo za vožnjo z avtomobilom do Idrije do Sv. Lucije in nazaj. Dosedaj vozi avtomobil le do Cerkna, mesto Idrije pa je čisto pozabljeno in ima zvezo edino v Logatec. Ta nova zveza bo delno po idrijski dolini gotovo prav izdatno pospešila.

t Izvanredni slučaj. — Licitacija Podbrdom. To je že stara zapuščina, da se Podbrčani radi tožijo in pravdajo. V zadnjem času se pa že prav govori, da bi bilo treba samo za Podbrdo lastnega sodnika. Dne 16. t. m. ob 9. uri napoči dražbe dan — in pred cerkvijo sodnijski »drabant« javno licitira dva cerkvena sedeža — starega »Štravsca«. Sedeža sta se izlicitirala za 135 K 10 h. Najlepše pri tem pa je, kakor se sliši, da dotični še posesti ni imel do dveh sedežev — ampak samo do enega. Kako bo stvar končala in kdo bo sedel, se bo že v kratkem izvedelo. Kakor navadno pri kantih — so tudi pri tem imeli lepo zabavo — otroci in drugi radovedneži.

t Podbrdo. Dne 14. t. m. se je v predoru pripetila prva nesreča. Ob 12. uri 22 m. pop. je tovorni vlak povozil nekega delavca kakih 50 m od vhoda. Privijal je vijake pri tračnicah. Stroj ga je prijel — in k sreči vrgel ravno v sredo med tračnice. Ves tovorni vlak je šel preko njega, poškodovan je na glavi in hrbtu, poškodbe so težke — malo upanja da okreva. Prvi mu je pomagal železniški uradnik — koj potem so ga odpeljali v Bohinj.

Kobariški okraj.

kb V osmi razred glede tarifa vojaško stanarino je po uradnem razglasu upisana občino Kobarid.

Komenski okraj.

km Zagraj pri Kamnu. Pri nas se pripravljamo, da bomo cepili kolči, ki so nam prišle iz Dalmacije. Prišlo jih je okoli pol milijona.

km Drag bič. V Komnu se je vršila predminuli terek sodnijska razprava proti Alojziju Tranpušu iz Temnice, katerega je tožil nek posestnik iz Vel. Dola in sicer zaradi tega, ker je Tranpuš obtožil posestnika iz Vel. Dola, da mu je ukradel en bič. Zaradi tega biča je bilo več obravnav. Konec vseh teh obravnav je bil, da je bil Velikodolec oproščen. Tranpuš pa plača stroške, ki so narasli na 150 K. Drag bič!

km Tatinski slepar dobil zasluženo kazen. Svoji čas smo pisali, da je neki mlad, elegantno oblečen gospodič ukradel raznim posestnikom na Krasu, tako n. pr. v Temnici, v Brestovici in drugod, denar in sploh kar mu je prišlo pod roko. V Temnici se je hotel celo zaročiti z mladim dekletom, ki pa mu je pokazalo hrbet. Konečno je bil aretiran od komenskih orožnikov v Brestovici in prinesen v goriške preiskovalne zapore. Dognalo se je, da je ta poštenjako- vič Alojzij Mušič iz Šmartnega. — Preiskovalni sodnik je spravil na dan razne tatvine in klicanih je bilo prič iz raznih kraških občin, koder so grabile

tatinske roke obtoženčeve. Priče so skoro vse jednako izpovedale in sicer obtoževalno za prebrisanega tatiča. Glavna razprava se je vršila minuli petek v Gorici pred okrožnim sodiščem in Mušič je bil obsojen na 10 mesecev ječe.

Korminski okraj.

kr Naš prestolonaslednik v Krminu. V sredo popoldan se je mudil naš prestolonaslednik Franc Ferdinand v strogem inkognito v Krminu. Pripeljal se je z avtomobilom in z njim tudi njegova soproga vojvodinja Hohenberg. Avtomobil se je prvo vstavil na trgu pred spomenikom cesarja Maksa. Nadvojvoda je potem obiskal tudi bližnjo trgovino in govoril s trgovčevno ženo. Nato si je visoki gost ogledal palačo, kjer je nastanjeno sodišče in se potem podal v cerkev. Tu si je nadvojvoda ogledal stare znamenite mumije, ki se hranijo v prostorih pod cerkvijo. Ko je nadvojvoda obiskal tudi vojaškega komandanta, je hotel posetiti g. župana ekselencio Locatelli-ja, toda tega ta dan ni bilo doma. Med tem je pa ljudstvo že zvedelo, kdo se mudi v mestu in vse se je radostilo tega visokega obiska. Nato se je nadvojvoda podal nazaj v Miramar.

k Biljana. V Biljano smo dobili nove orglje, katere je izdelala tvrdka Brata Zupan v Kamni gorici. Orglje so dvo-manualne s 17 registri in stanejo 5600 K. Kolavdirali so orglje preč. gg. župnik Kokošar, P. Aleksander Vaupotič in vikar V. Vodopivec, ki so se jako laskavo izrazili o njih.

Tržiški okraj.

Nova podružnica »Rdečega križa« se je ustanovila v Trziču in je c. kr. namestništvo že vzelo pravila na znanje.

Gospodarstvo.

Koliko riža so pridelali Japonci l. 1913. Po poročilih, ki so došla trgovskim krogom v Trst, je lanska riževa žetev na Jakonskem nekoliko bolj šibka kot l. 1912. Skupni pridelek znaša 86.635 milijonov hektolitrov, ker je kitajski riž l. 1913 obrodil dosti bolj bogato kot po navadi.

Srbska živina za Italijo. Kakor je znano je naša vlada prepovedala prevoz srbske živine po naših železnicah v Italijo. Prej je šel ta prevoz po črti Krmin - Videm, sedaj pa so se srbski trgovci vprijeli proge po morju iz Soluna v Italijo. Tako naša prepoved ni v tem oziruu škodovala Srbiji ničesar, ampak tem pretkancem smo še nehote »lj na roko, kajti sedaj je promet med Srbijo in Italijo postal še bolj živahen.

Turški gozdovi v Mali Aziji pridejo v kratkem pod sekiro. Razne države si hočejo pri tem zagotoviti nekaj dobička. Tudi avstrijski industrijalci so v dogovoru s turško vlado, a s kakim vspehom še ni znano. Nekaj zaslužka bi morda bilo tudi za naše drvarje pri tej stvari. Sicer pa dobe te gozdove gotovo Amerikanci, ker je neka ameriška družba ponudila samo za koncesijo 600 milijonov dolarjev.

Zopetno znižanje obrestne mere. Generalni svet avstro-ogrske banke je v svoji seji dne 12. t. m., ki se je vršilo v Budapešti, sklenil znižati obrestno mero od 4½% na 4%. Glavni tajnik je podal v svojem poročilu točno sliko o sedanjem denarnem stanju ter izjavil, da so gospodarske razmere sedaj zadovoljive in tudi denarni trg gre vedno na oljše. Zato je bila sprejeta nižja obrestna mera.

Stanje žetev na Ogrskem. Poročilo poljedelskega ministerstva naznanja, da je letos za kikih 15% ozimnih polj več kot l. 1913. Žito je dobro prezimilo. Po-

zne setve so p ajako šibke in ni pričakovati posebnih pridelkov. Povodnji so seveda uničile marsikak kos polja, kar se težko da več popraviti.

Sladkorna industrija. Kakor poročajo iz trgovskih in industrijskih krogov je začela sladkorna industrija, ki je svoj čas pri nas naravnost cvetela, v zadnjih dveh letih prav izdatno pojemati. Tovarne za sladkor namreč prodajajo navadno polovico vsega izdelka čez mejo. Od l. 1912 pa so zunanji kupci izostali in tako je šla seveda industrija nazaj. Vse to so še vedno posledice balkanske krize.

Koliko izdajo Angleži za brodogradnjo. Dne 17. t. m. je predložila angleška vlada zbornici proračun za mornarico v l. 1914/15. Stroškov je skupaj 51.550.000 funtov t. j. celih 1.237.200.000 kron. Na novo se vodo stavile štiri velike bojne ladije, štiri križarke in 12 rušilcev torpednih čolnov. Oboroževanje gre res ponekod popolnoma čez vse dosedanje meje.

Cene usnja na Štajerskem. Zadruga štajerskih usnarjev je znižala cene podplatom za črevlje od 15—20 K pri kvintalu in za 30 K pri podplatih za jermenje v tovarnah.

Koliko dunj kupimo iz Italije. Po zadnji statistiki je Italija prodala v našo državo leta 1913 480.000 kvintalov dunj ali angurij in sicer dosti več kot l. 1912. Limon pa pokupi naša država skoro polovico vsega laškega pridelka.

Koliko isterskega vina je šlo l. 1913 v Trst in na Reko. Preko Poreča je bilo izpeljaneot l. 1913 v Trst 16.038 hl isterskega vina, na Reko pa 22.197 hl. Po morju je bilo izpeljanega v zadnjih treh letih iz Istre 115.585 hl.

Tržaška trgovska statistika l. 1913. L. 1913 je prišlo v Trst 14.231 ladij, ki so pripeljale 5.480.074 ton blaga. Iz Trsta je odplulo 14.186 ladij, ki so odpeljale 5.475.445 ton blaga. Po železnici je prišlo v zadnjem letu v Trst 14 milj. 882.096 kvintalov blaga iz Trsta pa je šlo po železnici skupno 12.903.356 kvintalov blaga.

Drobtinice.

Žrtve povodnji. Na Ogrskem so povodnji razdrle okoli 300 hiš in okoli 200 gospodarskih poslopij. Celot grobišča je voda razdrila in mrličje splavila na površje. Na stotine ljudi je brez hrane in brez strehe. — Na južnem Ruskem so veliki orkani poškodovali celo vrsto vasij in mest. Azovsko morje je vsled viharjev izstopilo in pobralo več sto delavcev in drugih ljudi, ki so se mudili ob bregu.

Novi šejk-ul-islam. Namesto odstopeniškega šejk-ul-islama Mehmed Essad je imenovan Hairi bei.

Abdul Hamid umira. Iz Carigrada se poroča, da je bivši sultan Abdul Hamid, ki je jetnik sedanje vlade, na smrt bolan.

Dementirana zarota proti srbskemu kralju. Iz Belgrada se poroča, da so vesti o kaki vojaški zaroti proti kralju, o aretacijah, preiskavah itd., ki so jih objavili inozemski listi, neresnične.

Hud potres na Japonskem. Iz Tokija se poroča, da je bil v akitskem okraju minole dni hud potres, ki je porušil 435 hiš. Ubitih je bilo pri tem 83 oseb, mnogo je ranjenih.

Velika tatvina v Lipskem. V Lipskem na Saksonske so neznan zlikovci udrli v trgovino nekega zlatarja Kanner in odnesli denarja in zlatenine za okroglo 250.000 mark. Tatovi so imeli več pomagačev, ki so v bližnji kavarni napravili veliko rabuko. Vsa policija je prišla v kavarno delat mir,

med tem so tatovi nemoteno opravili svoj posel.

Ruski car proti pijančevanju. Doselej je bila na Ruskem navada, da je o priliki vojaških parad in nadzorovanj poveljnik ponudil carju čašico »vodke« — rusko žganje —, katero je car izpil na zdravje armade. Sedaj je pa poveljnik carskega glavnega stana sporočil vojnemu ministru carjevo željo, da se v bodoče ta navada opusti. Na ta način hoče car izraziti svojo protivnost proti pijančevanju.

Znani letalec Pegoud pred sodnijo. Znani francoski letalec Pegoud, ki je v Trstu delal prave zračne čudeže, je prodal laškemu letalcu Dalmistro letalni stroj, katerega motor je Pegoud nekaj spremenil, preden ga je izročil kupcu. Sodna preiskava je dognala, da je Pegoud motor pokvaril in da bi bila Dalmistro s tem aparatom gotovo zadela katastrofa.

Francosko darilo za najboljšega letalca. Francoska javnost ni z nekaterimi vspeli nemških zrakovplovcev nič kaj zadovoljna in zato so razpisali Francosi nagrado 10.000 frankov za onega letalca, ki bo do 1. decembra t. l. napravil najdaljši polet na Francoskem brez kakega odmora.

Zakon o kolonski pogodbi.

(Dalje.)

§ 15. Kot važen vzrok v smislu § 15., ki upravičuje gospodarja, da razveže pogodbo, se smatra:

- ako kolon znatno poškoduje po-verjeno mu kolonijo;
- ako kolon znatno zanemarija o-skrbovanje kolonije;
- ako trdovratno se zadosti dru-gačni važni dolžnosti, ki mu jo nalaga zakon ali pogodba;
- ako kako drugače težko oškodu-je gospodarjeve interese; zlasti pa,
- ako je zastanku s svojimi po-godbenimi prispevki, ki dospejo potem, ko obvelja ta zakon, nad leto dni od zadnjega obračuna (§ 8.) in s skupnim dolgom, ki je višji od ekvivalenta celo-letnih teh prispevkov;
- ako se kolon ali odrasel, njim v skupnem gospodarstvu živeči člen nje-gove družine dejanski loti gospodarja ali členu njegove družine;
- ako je bil kolon za časa traja-nja pogodbe kazensko obsojen zaradi tatvine, poneverjenja ali goljufije;
- ako nastopijo v njegovih osebnih, družinskih ali gospodarskih razme-rah premebe, ki za daljši čas izključu-jejo redno izpolnjevanje bistvenih po-godbenih dolžnosti.

§ 16. Kakor važen vzrok, ki upra-vičuje kolona, da razveže pogodbo, se smatra zlasti:

- ako zemljišče ali njegove pritik-line radi svojega pomanjkljivega stanja izključujejo pogodbi odgovarjajoče oskrbovanje, ako se znaten del posest-va za dtljši čas slučajno odtegne ali po-stane nerabljiv; ali ako gospodar ne vz-držuje zemljišča ali njegovih pritiklin v rabnem stanju;
- ako gospodar kljub opetovanim kolonovim pozivom, ne zadosti drugim važnim dolžnostim, ki mu jih nalaga ta zakon ali kolonsko pogodba;
- ako se gospodar kljub ponovnim kolonovim pozivom, brani pritrđiti znatnim poristnim ali potrebnim izbolj-šavam, predlaganim, od kolona v svr-ho, da se zviša rentabilitete kolonije;
- ako gospodar kako drugače tež-kg oškoduje polonove interese; zlasti pa,
- ako zadržuje kolonu nad leto dni od zadnjega obračuna (§ 8.) izplačila,

do kateri hje obvezan po zakonu ali po pogodbi;

f) ako se gospodar dejanski loti kolona ali z njim v skupnem gospodarstvu živečega odraslega člana njegove družine.

§ 17. Ako se kolonska pogodba razveljavi, predno more kolon dobiti sadove po njem obdelanega zemljišča, mu mora gospodar povrniti delo in stroške, ki so bili potrebni za pridobitev sadov, ki so mu tako zmanjkali.

Ako se kolonska pogodba razveljavi po krivdi kolonovi, ali, ako gospodarju za s tem koloniji provzročene škode in za morebitne druge škode, ki tako nastanejo zanj, kolikor so v kolonskem razmerju utemeljene, zastavna pravica, enako oni, ki jo obsega § 1101. občnega državlanskega zakona. (Dalje pride.)

ZABAVNI KOTIČEK.

Šaljivec je pripovedoval svojim lahkovernim poslušalcem razne smešnice. Med drugimi je povedal tudi to-le:

»Neka družina je imela tako »kunštnega« psa, da ji je vsaki dan prinašal od peka kruh. Obešali so mu na vrat košek za pecivo, a notri so deli tudi en dvojak (krajcer), s katerim si je kupaval pes sebi eno žemljico. Nekega dne, ko gre noseč kruh domov mimo mesnice, zapazi v oknu klobaso. Silno si jo zaželi. Misli in tuhta, kako bi prišel do nje, in jo tudi iztuhta. Dvojake, ki jih je vsaki dan dobival za kruh, je čel teden zakopaval na skrivnem kraju. Ko je prišla nedelja, je izkopal ves zakopani denar, stekel je k mesarju in si kupil klobaso.« — Neki navnež izmed poslušalcev je hitro vprašal: »Pa kako je pes mogel vedeti, da je nedelja?« »Kako, pogledal je v pratiko,« odgovoril je šaljivec.

Književnost.

»Naša revna mornarica« tako je naslov mali brošuri, katero je napisal pisatelj Schloss. Pisec nam oriše na kratko skromne mornariške razmere naše države v primeri z drugimi. Jasno pa je seveda da mi ne moremo imeti toliko ladij kot n. pr. Angleži ali Francozi. Zanimivo pa je, da pisatelj tudi že računi na konflikt z Italijo in sicer radi — Albanije. Nemški naslov je »Der Jammer unserer Seemacht« in stane 2 kroni.

Izdajatelj konsorcij »Goriškega lista« Odg. urednik Josip Vimpolšek. Tiska »Narodna Tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

A. v d. BERINI Gorica, Šolska ulica št. 2. velika zaloga oljinega olja prve vrste

najboljših tvrdk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron — 1' 04, 1' 12, 1' 20, 1' 28, 1' 36, 1' 44, 1' 60, 1' 80, 2' —, 2' 40 za luči po 72 vin.

Ne debelo cene ugodne. Pošilja poštino prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zameni s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Naznanilo preselitve.

Sl. občinstvu v mestu in deželi uljudno naznanjam, da sem preselil in na novo uredil

krojaško delavnico

na Tekališču Franc Josipp št. 27 in ulica Bertolini št. 2 (prej na Kornu).

Priporočam sesl. občinstvu v mestu in deželi posebno pa še preč. duhovščini.

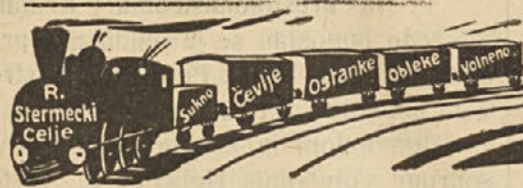
S spoštovanjem se bilježim udani

Franco Simčič
krojaški mojster.

Hiša na prodaj.

V Št. Petru blizu deželne norišnice je na prodaj mala nova lepa hišica z lepim vrtom, v katerem je nasajeno razno sadno drevje. Oglasili se je ravno tam in sicer št. 309.

Železna blagajna je na prodaj, po nizki ceni. Več se izve pri Jakobu Šuligoju, urarju v Gorici, Gosposka ulica št. 19.

Najboljše in najmodernejšo sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 304. Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Komur ne ugaia zrnata kava, temu se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava.

Kathreinerjeva je zdravju popolnoma neškodljiva ter ima pri tem popolni okus zrnate kave.

Pri nakupu je paziti na dobro zaprto higijenično zavojnico s stiko župnika Kneippa. — Odprto, natehtano blagoni nikoli pristni Kathreiner.

Naznanilo.

Posestvo naprodaj v Dolenji Trebuši.

Dne 7. aprila 1914 ob 9. uri bode pri c. kr. okr. sodnji v Tolminu na javni dražbi prodano lepo posestvo obstoječe iz poslopij in obsežnega zemljišča, nahajajočega se tik Idrijce.

Posestvo je cenjeno na 8514 K, najnižji ponudek znaša 5676 K, spod te svote se ne proda.

Kupce se radi lepega zemljišča vabi.

Županstvo na Št. Viški gori

dne 14. marca 1914.

Janez Laharnar
župan.

NAJBOLJŠA / TREHA / SEDANJO / TI
FIRMIT - SKRILJEVEC

Asbestni cementni skrilevec Firmit je umeten kamen najboljše vrste

FIRMITOVE TOVARNE ZADR. DOZ
WEISSENBACH OB TRIESTINGI
7. PODNJE AV. TRIJKO 6A
ZA TOPLOTNO IN ZALOGA
S. GREGORJE - GORICA OZKA ULICA 11

... Pomlad se bliža ...

.. Velikanoč se bliža ..

Dospelo je

izredno lepo modno blago za ženske in sukno za moške obleke. --- Od priprostega do naj finejšega itd. itd.

NEKAJ NOVEGA SO:

mrežične srajce za gospode pod imenom „Porosa“ (francoski izdelek) prijetna in zdrava noša za pomlad in poletje. Lepo izdelane obleke za deklice in dečke po priznanih nizkih in stalnih cenah.

Se priporoča tvrdka:

Hedžet & Koritnik,
Gorica, vogal Tekališče Jos. Verdija in šolska ul. 5.

POMLAD JE TU!!

Priporoča se pri nakupu pomladanskih novosti kakor: krasno modno blago za ženske obleke. -- Trpežno sukno do najfinejšega angleškega sukna za moške obleke. -- Velika zaloga potrebščin za šivilje in krojače. Lepa izbira solčnikov in dežnikov.

domaća tvrdka

Ivančič & Kurinčič

Gorica
Gospodska ulica II.

POZOR!

Vzorci poštine prosti proti vrnitvi.

Cene najnižje in stalne.

rva slovenska trgovina z jedilnim blagom

Anton Kuštrin,
v GORICI
Gospodska ulica št. 25

priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonijalnega blaga.

Vse blago prve vrste.

Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.

Pošilja se po železnici in pošti.

Lastniki trnovskih apnenic naznanjajo da od dne 8. marca t. l. je cena trnovskemu živemu apnu poskočila. Sedanja cena živemu apnu v Gorico pripeljana za 100 kilogr. je K 280. Za naročnike izven goriškega mesta se cena toliko zviša, kolikor znaša razlika daljave od Gorice. Živo trnovsko apno se naročuje ednio pri našem zastopniku g. Filipu Krivic, ulica Ponte Nuovo v Gorici v hiši Pallich.

Hiša z vrhom

se proda v ulici Strazig. Pripravna je v pritličju tudi za obrt. Pojasnila daje upravništvo „Goriškega lista“.

Perje za blazino po zelo nizkih cenah.

1 kg razcepljenega sivega perja 2 K; boljše vrste 2 K 40 v; polubelo najboljšo K 2 80 v; čisto belo 4 K; belo, puh 5 K 10 v; 1 kg najfinejše belo razcepljeno 6 K 40 v, 8 K; 1 kg puh-perja, sivo K 6, 7; belo fino 10 K; najfinejše prsno 12 K. Pošiljatev 5 kg, poštine prosto.

Izgotovljena posteljna oprava iz gostega, rdečega, plavega, belega ali rumenkastega nankinga; 1 pernica dolga 180 cm, široka 120 cm ter 2 blazini vsaka po 80 cm dolga ter 60 cm široka s finim, trpežnim puhom K 16 s pol-puhom K 20, s finim puhom I. vrste K 24; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine za pod glavo K 3, K 350, K 4. Pernice 200 cm dolge in 140 cm široke K 13, K 14-70, K 17-80 in K 21. Pernati madraci iz modnega križastega Gradlna 189 cm dolgi in 116 cm široki K 12-50 in 14-80.

Razpošilja se proti povzetju, in sicer od K 12 poštine prosto. Neugajajoče se zamenja ali pa se vzame nazaj ter se vrne denar. Ceniki za stonj in poštine prosto.

S. Benisch, Deschenitz št. 992, Češko.

USNJE
IN ČEVljARSKE POTREBŠČINE

A. DRUFOVKA
GORICA
RAŠTELJ ŠTV. 3
IZDELOVALNICA
NADPLATOV IN GAMAŠ

Po-estvo v Kronbergu na prodaj.

Hiša nova, travniki, vinogradi in za domačo potrebo gozda. Poizve se pri Jožef Mačus, krčmarju, Damber 98, Kronberg p. Solkan.

Odlikovana pekarna in sladčičarna

K. Draščik

v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)

Podružnici: Gospodska ulica 7 in ulica Corno 4.

izvršuje narocna vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem prevzel znano restavracijo v **Marcinjevi hiši, Tekališče Josip Verdljevo št. 1.** Imam kuhinjo prve vrste, razna gorka in mrzla jedila, pristno vino: brisko, furlansko, črno vino, kraški teran, pikolit, maršala in šampanjca. — Imam lepa prenočišča in hleve za živali. Postrežba točna, cene zmerne in poštene. Priporočam se slavnemu občinstvu za obilen obisk.

Z odličnim spoštovanjem

Frančišek Lipič,
restavrater.

JOSIP TERPIN

naslednik Antona Potatzky

v Gorici na sred Raštela št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovanje nirnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.

Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.

Hišna obuvala za zimске in letne čase.

Raznovrste semena, trave in detelje.

Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.

P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & C. i GORICA

Tekališče Josipa Verdija št. 7.

Najeenejši nakupovalni vir na drobno in debelo.

„CENTRALNA POSOJILNICA“

REGISTRUVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO

v GORICI

obrestuje hranilne vloge po 5%. Daje članom posojila na vknjižbo po 6%, na menice po 7%, na mesečno odplačevanje, ki znaša mesečno 2 K za vsakih 100 K. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Zadružni urad je v lastni hiši **Corso Gius. Verdi št. 32, I. nad.** — Uradne ure vsak dan razun nedelj in praznikov od 8. ure zjutraj do 1. popoldne.

ODBOR.

Vsem gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORISO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist
obmejnim so vencem.

„Ljubljanska kreditna banka“ podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavica K 8.000.000.
Rezervni zaklad K1.000.000.00

Vloge na knjižice po 4³/₄%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst, deviz - valut.
Borzna naročila.
Promese za vsa žrebanja.
Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic
— Stavbeni krediti. —
Predujmi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje.
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.

Trgovina z usnjem

v Kapuolinski ulici št. 2 („Pri Lizi“.)

Podpisani priporočam sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino z usnjem. **Imam usnje is najboljših tovarov.** Prodajam vse čevljarske potrebščine. Cene konkurenčne. Blago dobro Postrežba poštna.

Z odličnim spoštovanjem se bilježim

JOSIP MARUŠIČ, trgovec.

Tvrška O. ZAJEC

trgovina z železjem v Gorici

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ (prej krojaška zadruga.)

Priporočam bogato zalogo železa, pločevine vsakovrstnega kovanja za pohištvo in stavbeno mizarstvo, kovaško, kleparsko, klesarsko orodje, straniščne naprave in upeljave, strešna okna, traverze, cement, svinčene in železne cevi in pumpe, žico, žična ograja, razno kmetijsko orodje, štedilnike, peči, kuhinska in hišna oprava. **Postrežba točna, domača in cene konkurenčne.**

Čujte in strmite!

600 kosov, med temi ena v ognju pozlačena ura za 420 K. Krasno v ognju pozlačena zeló fina Anker-rem. Ura s pozlačeno cifemico, 36 ur do dobro idoča, za katero se jamči 3 leta, 1 krasna igla za ovratnico z simili-brilantom, 1 v ognju pozlačen prstan z imitiranim kamenom za gospode in gospé, 1 korald s 150 kosov orientalskih biserov najmodernejši lišp za dame, krasna garnitura gumbov za manšete, ovratnike in naprsnike, 3,00 dupli-zlato s potentirano zavoro, 6 kosov pravih žepnih robcov, zeló elegantna žepna p s na priprava z jekla, krasno toaletno zrcalo v ovitku, s prijetno dišeče toaletno milo, fino vezen zapisnik 72 kosov koncelijskih peres, 20 dopisnih predmetov, ki so v hiši koristni in nepogrešni. Vse to z pozlačeno uro, ki je samo 4-20 K. Pošilja po poštnem povzetju P. Buchbinder, Krakovo št. 180.

Pri več nego eni naročbi se pridá vsakemu naročilu 1 poima-žepna vžigalna priprava gratis. Za koga ne ugaja vrne se takoj denar, takó da je izključen vsak riziko.

Dalavnica cerkvenih posod in cerkvenega orodja

Fr. Leban Gorica,

Magistratna ulica št. 5.

Priporočam preč. duhovščini svojo delavnico cerkvenega orodja in cerkvenih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

— Blago se razpošilja franko. —

Mesnica

Gorica, Ulica Treh Kraljev (Via Tre Re) blizu kavarne »Dogana«.

Priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo mesnico. Poskusite in boste gotovo dobro postreženi! Dobiva se govejše, telečje in svinsko meso, vse prve vrste, sveže in suho, vsa domača perutina po znižani ceni. Za več jančjega mesa po dogovoru se daje še večji popust. Ako odjemalci žele, pošilja se meso tudi na dom. Z odličnim spoštovanjem

Andrej Frandolič, mesar.

Pozor!

80.000 parov čevljev!

4 pari čevljev le za 8 K.

Vsled denarnih zadreg več velikih tovarn sem dobil naročilo, prodati veliko množino čevljev mnogo pod tovarniško ceno. — Prodajam zato vsakomur 2 para čevljev za gospode in 2 za dame, rjavega ali črnega usnja, zelo elegantno, najmočnejša šasona: Vsi 4 pari stanejo le 8 K. Velikost po št. Pošilja po povzetju:

A Gelb, razprodaja čevljev, Krakovo 516.

Lahko se premeni ali denar vrne.

Čitajte! — Važen oglas »Slovenske« Straže! — Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah ramorete obogatite s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpripodljivjša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov, ker vsaka srečka mora zadeti najmanj 400 frankov, ker je tedaj zanjo izdandena.

varno naložen kot v hranilnici, ker igra še dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnega plačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 kron 75 vinarjev in ker zadobi kupec že po vplačilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Pozor! Pripodnje žrebanje se vrši dne 1. aprila 1914! 1 turška srečka in 1 srbska uržavna srečka iz l. 888 (glavni dobitki 1000000, 750000 in 200000 frankov) z 9 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 5 K — 1 turška srečka in 1 srečka italijanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto na mesečne obroke po samo 6 K.

Po žrebanjih izhajajo slovenska poročila o vzdignjenih številkah. Daje pojasnila in naročila sprejem za »Slovensko stražo« g. Valentin Urbančič Ljubljana 1. Sprejmejo se marljivi sotrudniki pod ugodnimi pogoji.

PRVA GORIŠKA

posebna (specijalna) trgovina platnenega in bombažastega blaga

H. WALLAND GORICI

Gosposka ulica št. 17 v hiši Orzana

(prej Via Stretta 4.)

Združena češko-moravsko-šlezjska tovarniška zaloga platnenega in bombažastega blaga. Prodaja na debelo in drobno po stalnih tovarniških cenah in sicer v veliki izbiri!

šifona, bele in rujave šeše, (korama) platna za telesno perile in rjuhe! Gradl in žimo za žimnice (štramace).

RAZLIČNE KOVERTE, PLAHE IN KOVTRÉ!

Vsakovrstni platneni in bombažasti robci, namizni prti, tovaliči, brisalke itd.

Zajamčeno

iz najboljših konopne preje ročno tkano domače gorenjsko platno iz Škofje-Loke za rjuhe, kakor tudi ročne in kuhinjske brisalke, namizne prte in tovaliče dolgoletne trajnosti!

Znano najboljšo blago!

Strogo solidna postrežba!

POPOLNOMA NOVA ZALOGA!

Lekarna Cristofolletti v Gorici na Travniku.

OLIO DI FEGATO DI MERLUZZO PRIMA PESCA

Trskino (štoklbevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvrna steklenica tega olja na ravnomere barve po K 1-40, bele barve K 2.

Trskino železnato jetrno olje. Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje se železnim jodecem.

S tem oljem se ozdravijo v kratkem času s gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otroki, golše, malokrvnost itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

Opomba. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegije, preišče se vedno v mojem kem. laboratorju predno se napolni steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim št. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa.

Najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Kako krmite

?? najceneje ??

Hitro maščenje je ceno maščenje. Najhitreje se prašiči masti iz zrastejo, ako jih krmite z mastilom

Fattinger-jev „Lucullus“.

Fattinger-jev „Lucullus“ II. vrste (fin) za raščo. — Fattinger-jev „Lucullus“ III. vrste (debel) za maščenje.

Vzorci in cenik brez stroškov pri

Tovarni živinskih krmil Fattinger & Co d. dr. Dunaj Juzersdorf.

Fattinger-jev »Lucullus« se dobiva pr. Zvezi gospodarskih združenj in društev v Gorici.

Nova krojačnica.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem odprl v **Gosposki ulici št. 25** (v hiši g. Kuštrina) lastno

KROJAČNICO.

Potrebno znanje, ki sem si ga prisvojil kot obiskovalec rezaškega akademičnega tečaja na Dunaju, več letna praks akot rezač in poslovodja, mi dajejo upanje, da bom lahko zadostil vsem zahtevam sl. občinstva. Priporočam se zlasti čč. duhovščini za napravo talarjev in pa sl. občinstvu v mestu in na deželi za obilna naročila. — Zajedno naznanjam, da imam v zalogi tudi veliko izbero finnega in modernega blaga za vsakovrstne možke obleke. Zagotavljam točno in solidno postrežbo ter se prav toplo priporočam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

Leopold Rijavec,
krojaški mojster.

Gorica, Gosposka ulica št. 25.

Pinter & Lenard Gorica Raštelj 7-9.

Vinogradniki in kmetovalci dvakrat porinjano-žico za trte, razne mreže in žico s trnjem za ograje kupite v veliki izbiri in prav nizkih cenah le pri naši domači tvrdki. M M M M

Vspešen boj

proti peronospori, proti škodljivcem sadnega drevja, krompirja in rastlinstva se doseže z **MAYFARTH-ovo** samo želno brizgalno

::: SYPHONIA :::

nadalje posebna izdelava **vinških in sadnih stis- Herkules hidravličnih stis-kalnic grozdnih in sadnih mlinov popolnih moštnih naprav** nadalje vseh kmetijskih strojev in orodja najboljšo v ste

Ph. Mayfarth & Co.

Tovarne kmetijskih strojev **DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71.**

FRANKOBROD M. BEROLIN PARIZ

Obširen i ustriran cenik št. 403 zastojin franko. Iščejo se zastopniki.

ORIGINAL VICTORIA

Kupujte samo dvokolesa „ALT ENA“, francoske vrste, ki so najprejnejši in na boljši bodisi za navadno rabo ali za dirke

Šivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški cenipri tvrdki

Kerševani & Cuk,

GORICA — Stolni trg št. 9